

Skellefteå kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Furuskolan i Skellefteå kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skellefteå kommun att senast den **3 augusti 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Skellefteå kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I utbildningen tas hänsyn till elevers olika behov. (1 kap. 4 § och 3 kap. 2 § skollagen; 5 kap. 4 § skolförordningen; Lgr 11, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

- Se till att omfattningen av studiehandledning på modersmålet motsvarar elevernas behov så att eleverna kan tillgodogöra sig utbildningen och utvecklas så långt som möjligt.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Skellefteå kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att psykolog deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som framkommit vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen i sin helhet uppfyller de krav som finns i skollagen och i andra författningar. I detta ansvar ligger att rätta till brister närhelst de framkommer.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att se till att alla elever får studiehandledning på modersmålet i den omfattning de bedömts ha behov av. Vidare bedömer Skolinspektionen att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan mot bakgrund av att psykolog inte deltar i detta arbete.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionen bedömer att alla elever på Furuskolan inte får studiehandledning på modersmålet i tillräcklig omfattning för att kunna tillgodogöra sig utbildningen. Detta medför att eleverna inte får den behovsanpassade utbildning de har rätt till.

Av skollagen framgår att det i utbildningen ska tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Skolan ska sträva efter att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning på modersmålet kan vara en extra anpassning eller särskilt stöd beroende på omfattning och varaktighet.

Det finns begränsningar i vilken omfattning elever vid Furuskolan får studiehandledning på modersmålet. Det får till följd att eleverna inte får studiehandledning på modersmålet som utgår från deras behov. Lärare uppger att inga elever i årskurs 1 och 2 får studiehandledning även om det finns ett behov. Studiehandledning på modersmål ges till elever i årskurs 3-6 uppger lärare, men samtidigt säger både rektor och lärare att eleverna får för lite studiehandledning. Såväl specialpedagog, lärare som rektor uppger även att det finns elever som har behov av studiehandledning på sitt modersmål men inte får det eftersom det inte finns studiehandledare på det aktuella språket. Rektor uppger att det finns elever som har behov av studiehandledning på albanska, amhariska, armeniska, azerbajdzjanska, engelska, franska, kinyarwanda, kirundi, kurdiska norra, kurdiska södra, luganda, ryska, somaliska, spanska, tadjikiska och turkiska, men då det saknas studiehandledare kan skolan inte tillgodose det behovet. Sammanlagt uppger rektor att det är 24 elever som inte får sitt behov av studiehandledning på modersmål uppfyllt.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten inte uppfyller författningarnas krav finns skäl att förelägga Skellefteå kommun att vidta åtgärder för att rätta till bristerna.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen bedömer att det brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Bristen består i att psykologen, i de fall den används, i

huvudsak används i arbetet kring enskilda elevärenden och inte i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Enligt skollagen ska elevhälsan främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans insatser ska vara medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska. För dessa insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och sådan kompetens att elevers behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

I förarbetena till skollagen framgår att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Elevhälsans arbete bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning. Vidare följer att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrundsarbete (prop. 2009/10:165 s. 276).

På Furuskolan arbetar elevhälsan såväl främjande som hälsoförebyggande. Rektor och skolsköterska uppger dock i intervju att psykolog inte tar del i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Rektor uppger dock att psykologen är med i det åtgärdande arbetet och kan ge råd om hur skolan ska arbeta med enskilda elever. Specialpedagog säger att det finns ett enormt behov av en psykolog, men att specialpedagogen inte har sett till psykologen på väldigt länge.

I Skellefteå kommun finns totalt fyra psykologer som ska serva kommunens samtliga grundskolor med totalt cirka 8000 elever. Furuskolan har en hög omsättning av elever, enligt rektor byttes cirka 70 av de totalt cirka 120 eleverna ut under föregående läsår. Elever kan både tillkomma och försvinna med kort varsel vilket gör att grupperna ständigt förändras. Såväl rektor som lärare uppger att en följd av den stora omsättningen av elever är att det blir oro i elevgrupperna. Med tanke på det är det förebyggande och hälsofrämjande arbetet extra viktigt på Furuskolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten inte uppfyller författningarnas krav finns skäl att förelägga Skellefteå kommun att vidta åtgärder för att rätta till bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Skellefteå kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Skellefteå kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Skellefteå kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Skellefteå kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Agnetha Burström
Beslutsfattare
Signerat av: Agnetha Burström

X Mattias Ryd
Föredragande
Signerat av: Mattias Ryd

I handläggningen av ärendet har även Britta Seeger och Caroline Rönnegård varit med.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Furuskolan

Fakta om Furuskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Skellefteå kommun under hösten 2019. Furuskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 3 december 2019 och den 13 december 2019.

Furuskolan är en F-6 skola i Jörn, Skellefteå kommun, med lite drygt 100 elever. I samma byggnad som skolan finns även fritidsverksamhet och ett kommunalt bibliotek. Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor.

Cirka 70 procent av eleverna på skolan har ett annat modersmål än svenska, och det är stor in- och utflyttning i bygden till följd av att det finns boenden för asylsökande på orten.

Skolan är, förutom förskoleklass, organiserad i åldersblandade klasser med två klasser åk 1-3 och två klasser åk 4-6. Personalen är organiserad i två arbetslag, ett för F-3 och ett för 4-6. Enligt offentlig statistik från Skolverket var andelen legitimerade lärare med behörighet 40,9 procent, vilket är en uppgång från 10,3 procent läsåret 2017/18.

Från och med höstterminen 2017 deltar skolan i Skolverkets satsning "Samverkan för bästa skola".

Måluppfyllelse

Kunskap

Överlag låga kunskapsresultat, i årskurs 6 är betygsgenomsnittet över 10 enbart i ämnena bild, moderna språk, musik, no, slöjd och teknik. Moderna språk sticker ut med ett genomsnittligt betygspoäng på 16,9. Kunskapsresultaten har sett ungefär likadana ut de senaste åren, med undantag av moderna språk som också varit under 10 tidigare. Medelmeritpoängen för årskurs 6 har varierat mellan 106,1 och 161,4 de senaste tre åren. Vårterminen 2019 var den 161,4. Andel flickor som uppnått kunskapskraven varierar mellan 60 procent och 100 procent, för pojkar varierar det mellan 29 procent och 100 procent. Lägst andel för både flickor och pojkar är i svenska som andraspråk, det vill säga 60 respektive 29 procent.

Trygghet och studiero

Resultaten från Skolenkäten visar på låga skattningar av framförallt studiero (4,4, riket 6,8) samt till viss del ordningsregler (6,7, riket 7,7) och särskilt stöd (6,7, riket 8,0) från personalen. Elevsvar finns inte redovisat på grund av för få svar.